

Innovative Pathways for Entrepreneurship in Rural Areas Leonardo da Vinci Partnership
2012-1-ES1-LEO04-53534 1

Ettevõtlusega alustamine ja toetused

EAS pakub erinevaid toetusvõimalusi ja lahendusi, mis aitavad alustaval ettevõtjal oma äri käima lükata. Alustajaidtoetades peame silmas eesmärgi: rohkem alustavaid ettevõtjaid, ettevõtete suurem ellujäämismäär ja rohkem kiiresti kasvavaid ettevõtteid.

Alustajatele suunatud tegevustes rõhutab EAS ettevõtlusteadlikkuse tõstmisele ja potentsiaalsete ettevõtjate innustamisele. Info ja teadlikkus on esiplaanil ka juba alustanud ettevõtjate puhul, kellel on sageli põhjalikud oskused ja kogemused küll oma tegevusvaldkonnas, kuid napib teadmisi ettevõtlusest.

Pakume alustajatele mitmekesist teavet, alates veebiinfost kuni personaalse nõustamiseni mentorprogrammi raames. Lisaks saavad alustajad taotleda otsetoetusi.

Info veebis

- [EAS alustavate ettevõtjate veeb](#) sisaldab infot, teenuseid ja koolitusvõimalusi alustavale ettevõtjale.

- [Infokeskus](#) pakub üldinfot kõigist valdkondlikest toetusvõimalustest.

Kui puudub selge ettekujutus oma vajadustest või EASi pakutavatest võimalustest ning kodulehelt vastuseid ei leia, tasub ühendust võtta infokeskusega. Infokeskuse kompetentsed konsultandid annavad meeeldi nõu ja suunavad sobiva lahenduseni, aitavad leida vajaliku inimese või infokilli.

EAS pakub oma klientidele laialdast valikut teenuseid, alates nõustamisest ja tööst andmebaasidega, lõpetades koolituste ja toetustega. Kodulehel on kogu see info struktureeritult ka kättesaadav, kuid info täpsustamiseks või on nõustamisele registreerumiseks tasub ühendust võtta just infokeskusega, helistades 6279 700 või kirjutades info@eas.ee. Infokeskust saab külastada Tallinnas ja Tartus.

Eelnevalt tuleks läbi mõelda oma ettevõtte või organisatsiooni tegevused ja murekohad, millele leevendust otsitakse, et pakutav lahendus oleks võimalikult sobiv.

- [Ettevõtlikkusprojektide konkurs](#) toetab ühiskonnas ettevõtlikkust ja ettevõtlusaktiivsust tõstvaid projekte.

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus kutsub Teid osalema ja esitama projekte Ettevõtlikkusprojektide konkursile. Konkurs viiakse läbi Ettevõtlus- ning innovatsioonialaste teadmiste ja oskuste ning teadlikkuse arendamise programmi raames, mis on kinnitatud majandus- ja kommunikatsiooniministri 21. oktoober 2013 a. käskkirjaga nr 13-0344.

Käesolevale konkursile oodatakse ettevõtlikkuse arendamisele ja ettevõtlusteadlikkuse ning -aktiivsuse tõstmisele suunatud projekte, mis viiakse ellu kümne kuu jooksul ning mille maksumus on vahemikus 1 600 – 10 000 eurot. Pingerea alusel sõlmitakse edukaks tunnustatud projektide elluviijatega hankelepingud iga projekti kohta eraldi (lihtsustatud korras tellitavate teenuste hanke hankelepingud RHS§19). EASi ja elluviija vahel sõlmitavas hankelepingus lepatakse kokku projekti elluviimise täpsed tingimused.

- [Piirkondlikel ettevõtluspäevadel ja ettevõtlusnädalal](#) osaledes saad kasulikke ideid, teadmisi ja enesekindlust oma äri alustamiseks.

- [Stardipäevikud](#) on lood alustavate ettevõtjate kogemusest äri alustamisel

Koolitused ja nõustamine

- [EASi esindused](#) Tallinnas, Ida- ja Lõuna-Eestis, et Teil oleks lihtsam meiega ühendust võtta.

- [Maakondlike arenduskeskustest](#) tasuta tugi ettevõtte alustamise ja äriplaani koostamisega seotud küsimustes. Maakondlikud arenduskeskused (MAKid) on kõigis maakondades paiknevad organisatsioonid, mis pakuvad tasuta info ja nõustamisteenuseid ettevõtetele.

MAKid toetavad ja suunavad ettevõtluse arengut läbi:

- ettevõtliku hoiaku kujundamise
- uute ettevõtete tekke ja arengu toetamise
- ettevõtlusega alustamisega seotud teadmiste ja oskuste levitamise

MAKide klientideks on ettevõtlikud inimesed, potentsiaalsed ja tegutsevad ettevõtjad.

MAKid tegutsevad võrgustikuna, võrgustiku koordinaatori rolli täidab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus.

Ettevõtluse valdkonnas pakuvad MAKid järgmisi teenuseid:

- jagavad infot:

toetusvõimaluste kohta;

maakonna ettevõtluse kohta;

eraturu konsultantide teenuste kohta.

- nõustavad alustavaid ettevõtjaid:

kuidas aru saada, kas ettevõtlus on Sinu jaoks sobiv?

millised on ettevõtlusega kaasnevad riskid, kohustused ja vastutus?

kas Sinu äriidee on piisavalt läbimõeldud?

kuidas alustada oma ettevõtet?

kuidas komplekteerida meeskonda?

kuidas koostada äriplaani?

kuidas koostada finantsprognose?

kust leida allikaid oma äriidee rahastamiseks?

- nõustavad tegutsevaid ettevõtjaid:

kust leida idee jaoks projektirahastust?

millised on toetustaotluste põhitingimused?

- [Ärimentorprogrammist](#) leiad oma arenevale ärile personaalse mentori.

- [Töötoad alustavatele ettevõtjatele](#) - saa praktilist abi oma ettevõttele ühe nädalavahetusega.

Alustavale ettevõtjale suunatud töötubade sari võtab vaatluse alla alustavate ettevõtete konkreetsed probleemid ning pakub neile ühe nädalavahetuse jooksul reaalselt praktilist abi.

Töötubade eesmärk

Alustavatele ettevõtetele suunatud nädalavahetuse töötubade eesmärk on abistada alustavaid ettevõtteid teatud konkreetsetel teemadel, töötades nendega intensiivselt koos 48 h ning luues nende jaoks reaalselt praktilisi lahendusi.

EASI poolt kaasame nädalavahetuse töötubadesse oma ala eksperte, kes annavad lisaks teoreetilistele teadmistele ka reaalselt praktilist nõu konkreetsete probleemide lahendamiseks. Iga töötoa raames keskendutakse teatud konkreetsele teemale, lahendatakse praktilisi ülesandeid, kuulatakse teisi osalejaid, et vastastikku kasulikke nippe õppida ning otsitakse reaalselt parimaid lahendusi osalevate ettevõtete jaoks.

Töötubade sihtgrupp

Töötubadesse ootame osalema alustavaid ettevõtteid nii teenindus kui ka tootmissektorist. Ettevõtted peavad olema reaalselt turul tegutsenud vähemalt 1 aasta (müünud toodet/teenust, loonud käivet), kuid mitte rohkem kui 3 aastat. Töötubadesse valime sarnase probleemiga kuid erinevaid tegevusvaldkondi esindavad ettevõtted, et intensiivse ja süvendatud teemakäsitlemise raames mitte ohustada üksteise ärihuvisid ja ärisaladusi.

Töötoas osaleda soovivad ettevõtted peavad üldjuhul eelnevalt tegema ettevalmistusi osalemiseks (oma probleemide kaardistamine vmt vastavalt töötoa teemale), et saada reaalselt kasu projektis osalemisest.

- [Piirkondlikes mentorklubides](#) jagavad oma teadmisi kogunud ettevõtjad üle Eesti.

- [Ettevõtlusinkubaator](#) on parim koht alustamiseks kasvule orienteeritud innovaatilisele ettevõtjale.

Ettevõtlusinkubaatori on äristrateegiate ja toetusmehhanismide kogum, mis aitab kaasa tugevate ja elujõuliste ettevõtete tekkele ning nende ideede vormimisel turustatavate toodete ja teenusteni.

Ettevõtlusinkubaator on keskus, kus kogunud nõustajad pakuvad uudsete ideedega alustavatele ettevõtjatele eriteadmisi, koostöövõrgustikke, finantseerimisvõimalusi ja vajalikke vahendeid (ruumid, seadmed jne). Seeläbi vähenevad nende ebaõnnestumise riskid, kiireneb kasv ning nad arenevad edukateks.

Ettevõtlusinkubatsiooni programmi raames toetatakse ettevõtlusinkubatsiooni arendamist, teenusepakkujate kompetentsi tõstmist ning koostööpartnerite ja investorvõrgustiku loomist ja arendamist nii kohalike kui välispartneritega.

Programm on suunatud ettevõtlusinkubaatoritele, kuid programmi lõppkasusaajateks on inkubaatorite asukasettevõtted ehk inkubandid, kes inkubatsiooniprotsessis osalemise mõjul suudavad jätkusuutlikult kasvada ja suurendada oma konkurentsivõimet.

Programmi üldesmärgiks on toetada kasvupotentsiaaliga ettevõtete tekkimist ja jätkusuutlikku arengut, et inkubaatorist lahkudes oleksid nad elujõulised ja iseseisvad.

Inkubaatorite poolt pakutav kõrge kvaliteediga inkubatsiooniteenus soodustab ettevõtete vahelist koostööd ning loob eeldused ettevõtte tootlikkuse ning innovaatilisuse kasvuks.

Inkubatsiooniprogrammi alaesmärkideks on:

- kiirendada teadmiste ja tehnoloogiamahukate alustavate ettevõtete kasvu ning tagada nende jätkusuutlik areng;
- suurendada innovaatiliste ettevõtete osakaalu;
- tõsta Inkubaatorites pakutava inkubatsiooniteenuse kvaliteeti, kaasates muuhulgas rahvusvahelist kompetentsi ning soodustades osalemist nii kohalikes kui rahvusvahelistes võrgustikes;
- soodustada Inkubaatorites teadusasutuste ja ettevõtete koostööd arendustegevuse vallas, mis läbi kasvab ettevõtete arendustegevuse ja innovatsiooni intensiivsus;
- luua arengut, kasvu ja innovatsiooni soodustav inkubatsioonikeskkond.

- **Alustava ettevõtja baaskoolitus** – baasteadmised oma ettevõtte käivitamiseks. Koolituse käigus valmib äriplaan.

Alustava ettevõtja baaskoolituse eesmärgiks on suurendada alustava ettevõtja konkurentsivõimet edukaks startimiseks ettevõtluses.

EASI alustava ettevõtja baaskoolituse partneriks on 2014. aastal [BDA Consulting OÜ](#).

Koolitused toimuvad ajavahemikus maist kuni detsembri lõpuni.

Alustava ettevõtja baaskoolitust kaasrahastab Euroopa Sotsiaalfond.

Kellele koolitus on suunatud?

Koolitus on suunatud kõigile, kes soovivad omandada ettevõtluse alaseid baastadmisi ja oskusi ning saada oma ettevõtte alustamiseks praktilisi teadmisi. Eelkõige on koolitusele oodatud on eelneva ettevõtlusalase kogemusega alustavad ettevõtjad ning vähekoogenud vastalustanud ettevõtjad.

Millest koolitusel räägitakse?

Koolitus on läbivalt praktilise suunitlusega ja koolitused toimuvad aktiivõppe meetodil, sisaldades arutelusid, rühmatöid, kogemuste vahetamist ja näidisjuhtumite lahendamist. Koolituse tulemusel on osalejatel kaardistatud oma ärimudel, samuti on valminud praktilise suunitlusega äriplaan ja tegevusplaan, mis on reaalseks abivahendiks oma ettevõtte käivitamisel ja arendamisel.

Koolitus keskendub järgmistele teemadele:

- Strateegiline planeerimine väikeettevõttes: mina kui ettevõtja äriidee ning äriidee arendamine.
- Turundus ja müük: turundusstrateegia ning turundus- ja müügiplaan.
- Tootearendus ja teenuse disain.
- Finantsjuhtimise alused.
- Meeskonna moodustamine, äri moodustamiseks ressursside leidmine.

Koolitavad professionaalsed koolitajad ja ettevõtjad ning praktikud Elmo Puidet, Dmitri Volov, Kalev Kaarna, Andro Kullerkupp, Algis Perens, Signe Israel, Markko Karu, Siiri Einaste, Argo Teral

Koolituse lõpus toimub äriplaanide kaitsmine ja äriplaani edukalt kaitsnud osalejatele, kes on lisaks osalenud vähemalt neljal koolituspäeval, väljastatakse tunnistus.

- **StartSmart!** – startup ettevõtjatele suunatud üritustesari.

- **Väikeettevõtja arenguprogramm** - tegutsevale mikro- ja väikeettevõtete tippjuhtidele ja omanikele suunatud koolitusprogramm.
- **Eksportdiplaaan: esimesed sammud** - tule omanda esmased juhised ja näpunäited oma ettevõttele eksportdiplaaani kokkupanemiseks.

Toetused

- **Starditoetus** - alustavale ettevõtjale jätkusuutliku ettevõtte käivitamiseks.

Starditoetus on riiklik toetus alustavatele ettevõtjatele, kes vajavad täiendavaid rahalisi vahendeid jätkusuutliku ettevõtte käivitamiseks. Taotlusi võetakse vastu jooksvalt EASI e-teeninduses.

Toetuse eesmärgiks on ettevõtete käivitamine äriplaanis kirjeldatud viisil.

Starditoetust on oodatud taotlema alustav ettevõtja:

- kelle ettevõtte asutamisest ei ole möödunud rohkem kui 12 kuud,
- kes loob vähemalt ühe aastaringse täistööajaga töökoha,
- kelle ärimudel on läbimõeldud, tema äriplaan sisaldab lisaks äri kirjeldusele ka ettevõtte käivitamise kava (tegevusplaan),
- kelle toode või teenus on äritegevuse alustamiseks valmis.

Toetuse suurus

Starditoetust on võimalik taotleda kuni 5 000 eurot. Toetuse osakaal projekti maksumusest on maksimaalselt 80%, ja omafinantseering vähemalt 20%.

Starditoetust on võimalik kasutada projekti perioodi jooksul põhivara soetamiseks jaturundustegevuste läbiviimiseks.

- **Kasvutoetus** - alustavale ettevõtjale kasvava ja eksportiva ettevõtte arendamiseks.

- **Innovatsiooniosakud** võimaldavad ettevõtjal alustada koostööd innovatsioonipartneritega.

MIS on innovatsiooniosak?

Kui sinu ettevõtte vajab muudatuste käivitamiseks veidi nõu oma ala parimatelt spetsialistidelt, siis innovatsiooniosak on mõeldud just sinule.

Innovatsiooniosaku abil saab väike- või keskmise suurusega ettevõtja (VKE) koostöös kõrgkooli, katselabori või intellektuaalomandi ekspertidega uurida innovaatilisi lahendusi arengutakistustele, katsetada uusi materjale, koguda teadmisi tehnoloogiate kohta, teha uuringuid intellektuaalomandi andmebaasides jpm.

MIKS? (innovatsiooniosakute eesmärgid)

Innovatsiooniosakute eesmärgiks on tihendada ettevõtjate koostööd ettevõtteväliste innovatsioonipartneritega.

Mida rohkem tekib sidemeid ettevõtjate ja ülikoolide ning katselaborite, samuti inseneritehnilisi- ja disainiteenuseid pakkuvate ettevõtjate vahel, seda enam oskavad ka teenuseosutajad pakkuda ettevõtjakeskseid lahendusi. Seega on innovatsiooniosak kasulik mõlemale poolele.

KELLELE?

Taotlejaks saab olla Eesti äriregistrisse kantud VKE (väike- ja keskmise suurusega ettevõtja).

Kuna toetusmeetme eesmärgiks on paljude uute innovatsioonikoostöö sidemete loomine, eelistame ettevõtteid, kellel varasem koostöökogemus puudub. Innovatsiooniosakut ei saa taotleda ettevõtja, kes soovib teha koostööd innovatsiooniteenuse osutajaga, kellega tal on taotluse esitamisele eelneva aasta jooksul olnud nimetatud valdkondades lepingulisi suhteid. Samuti ei saa taotlejaks olla ettevõtte, kes on juba varasemalt innovatsiooniosaku toetust saanud.

Toetusmeede on suunatud üsna laiiale hulgale VKEdele, siiski on mõningad tegevusvaldkonnad, millele toetust taotleda ei saa. Need valdkonnad on ära toodud meetme määruse §1 lõikes 3.

MILLEKS?

Toetame innovatsioonialaste teenuste ostmist järgmistes valdkondades:

- toote- või teenuse arenduse alased konsultatsioonid;
- töökorralduse, tootmis- või tehnoloogiaalane nõustamine;
- IT-, tehnoloogiliste- ja tehnoloogilise tootmiskorralduse lahenduste väljatöötamine ning juurutamine;
- insener- ja disainilahenduste väljatöötamine ja juurutamine, välja arvatud üksnes kommunikatsiooni eesmärgil välja töötatud ja juurutatud disainilahendused (näiteks graafiline disain, turundusega seotud disain, kodulehe ja visuaalse identiteedi loomisega seotud disain);
- teostatavus- või tasuvusuuringute läbiviimine;
- metroloogia, standardiseerimise ja sertifitseerimise alased konsultatsioonid;
- vastavus- või tootearenduskatsetuste läbiviimine;
- patendi, kasuliku mudeli, kaubamärgi või tööstusdisainilahenduse alase õiguskaitsse nõustamine;
- patendi, kasuliku mudeli, kaubamärgi või tööstusdisainilahenduse alase uuringu ja infootsingu teostamine;

- patendi, kasuliku mudeli, kaubamärgi või tööstusdisainilahenduse registreerimine. Vaata ka: Mis on patent, kasulik mudel või tööstusdisainilahendus?

PALJU?

Toetuse piirmääraks on kuni 80% abikõlblikest kuludest:

- kuni 4000 eurot taotluse kohta

NB! Ühe taotluse raames saab teenust hankida ühelt või mitmelt teenuseosutajalt.

- [Disaininõustamise toetus](#) aitab väärtustada disaini rolli toodete, teenuste ja ärimudelite arendamisel.

Töötukassa

Ettevõtluse alustamise toetus

Ettevõtluse alustamise toetus on rahaline abi (praegu kuni 4474 eurot), mille eesmärk on motiveerida ja toetada ettevõtlusega alustamist. Ettevõtluse alustamise toetus on rahaline abi, mille eesmärk on motiveerida ja toetada ettevõtlusega alustamist. Ettevõtluse alustamise toetust antakse majandustegevuse alustamiseks uue asutatava äriühingu kaudu või füüsilisest isikust ettevõtjana.

Eesti Töötukassast võib ettevõtluse alustamise toetust taotleda töötu, kes:

- on vähemalt 18-aastane ja
- on läbinud ettevõtluskoolituse või
- kellel on kutse- või kõrgharidus majanduse alal või ettevõtluskogemus.

Eesti Töötukassa loeb ettevõtluskogemuseks füüsilisest isikust ettevõtjana, äriühingu osanikuna või selle juhatuse liikmena tegutsemist vähemalt ühe aasta. Väiksema ettevõtluskogemuse puhul ei saa olla kindel, et taotlejal on piisav ülevaade ettevõtlusest ja ta on võimeline looma jätkusuutliku ettevõtte.

Toetuse taotlemine ettevõtluskoolituse alusel

Kui soovite taotleda ettevõtluse alustamise toetust ettevõtluskoolituse läbimise alusel, peab ettevõtluskoolituse kogumaht olema **vähemalt 56 tundi** ja selle käigus omandatud teadmised järgmistel teemadel:

ettevõtluse olemus, ettevõtja isiksuse omadused, äriseadustiku nõuded, ettevõtlusvormid, nende erinevused; äriidee analüüs, äriplaani ja selle koostamise põhimõtted ning äriplaani individuaalne koostamine; toode ja turundus (turg, sihtrühmad, nende prognoos, reklaam, müügi- ja jaotuskanalid); finantsplaneerimine (tulud-kulud, prognoosid, kassavooplaan, kasumiaruanne jmt); raamatupidamise põhialused; maksunduse alused, maksustamine; tööõigus (erinevad lepingute tüübid, nende sõlmimine, poolte õigused ja kohustused); töötervishoiu ja tööohutuse alane korraldus ettevõttes; ettevõtjale olulised infokanalid, tugistruktuurid, toetuse taotlemise võimalused.

Ettevõtluse alustamise toetust ei anta:

- olemasoleva ettevõtja majandustegevuse alustamiseks ega laiendamiseks;
- olemasoleva äriühingu osanikuks ega aktsionäriks astumiseks;
- isikule, kelle suhtes kehtib ärikeeld;
- isikule, kellel on maksuvõlg riigi või kohaliku omavalitsuse ees;
- isikule, kelle esitatud äriplaani on suure riskiga;
- isikule, kellele kuulub või kellele toetuse avalduse esitamisele eelnenud kuue kuu jooksul kuulus osa täis- või usaldusühingust või rohkem kui 50 protsenti muust äriühingust;
- isikule, kes on avalduse esitamisele eelnenud kolme aasta jooksul saanud ettevõtluse alustamise toetust käesoleva seaduse alusel;
- tegutsemiseks valdkonnas, mis on vastuolus avaliku huviga.
- rendi või tasu eest kaupu vedavatele maanteetranspordi ettevõtjatele maanteevõtteks ettenähtud veokite soetamiseks;
- tegevuseks, mis on seotud üksnes ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse, täpsemalt, mis on vahetult seotud eksporditavate koguste, turustusvõrgu loomise ja toimimise või muude ekspordimisest tulenevate jooksvate kuludega.
- tehinguteks äriühinguga, milles toetuse saaja on osanik või aktsionär või juhatuse liige;
- tehinguteks, mille üheks pooleks on toetuse saaja ja teiseks pooleks toetuse saaja sugulased (Perekonnaseaduse § 80) või toetuse saaja abikaasa;
- tehinguteks toetuse saajaga.
- osakapitali sissemakseks;
- rendi tagatisraha maksmiseks;
- krediitilepingu sissemakseks ja/või selle osamaksete tegemiseks.

Toetuse eest tehtavad kulud peavad olema põhjendatud, läbipaistvad, detailselt kirjeldatud ja otseselt vajalikud äriplaani elluviimiseks.

Toetust taotleval tööl esitab Eesti Töötukassale:

- avalduse,
- äriplaani,
- koopiaid dokumentidest, mis tõendavad tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 19 lg 1 punktis 2 nimetatud nõude täitmist.

Soovitame esitada dokumendid digitaalselt! Avaldus, äriplan ja lisadokumendid peavad olema eestikeelsed.

Eesti.ee Gateway to eEstonia

Alustaval ettevõtjal on oma käivitava äri soodsaks rahastamiseks võimalik saada EAS-i startitoetust ja kasvutoetust, Euroopa Liidu struktuuritoetusi ning KredExi poolt käendatavat stardilaenu.

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse toetused

EAS-i poolt välja antav **startitoetus** on suunatud alustavatele ettevõtetele, mis on orienteeritud pigem jätkusuutlikule kui kiire kasvuga firmadele. Startitoetust on võimalik taotleda kuni 5000 eurot ja EAS võtab taotlusi vastu jooksvalt. Toetuse osakaal projekti maksumusest on maksimaalselt 80%.

EAS-i **kasvutoetus** on suunatud kiire kasvuga ettevõtetele, mis loovad kõrget lisaväärtust ja omavad ekspordipotentsiaali. Kasvutoetust on võimalik saada ka nendel ettevõtjatel, kes on oma konkurentsivõimet juba tõestanud ning vajavad kasvu kiirendamiseks tuge.

Kasvutoetust on võimalik taotleda kuni 32 000 eurot ja taotlusi võetakse vastu jooksvalt. Toetuse osakaal projekti maksumusest on maksimaalselt 50%. Taotlejateks võivad olla nii füüsilisest isikust ettevõtjad kui ka ettevõtted, kuigi viimases osas teatud piirangutega (teine juriidiline isik võib ettevõttes omada kuni 25% osalust ja oluline on ettevõtte registreerimisest möödunud aeg).

Euroopa Liidu struktuurifondide toetused

Otsides finantseerimisvõimalusi, tasuks kindlasti uurida ka struktuurifondide ja omavalitsuste poolt pakutavaid toetusmeetmeid, nt stardiabi investeeringuteks põhivarasse, koolitustoetused personali koolitamiseks.

Struktuurifondidest toetatakse järgmisi valdkondi: haridus, tööturg, teadus- ja arendustegevus, ettevõtlus, infoühiskond, haldusvõimekus, keskkonnahoid, energiamajandus, transport, regionaalne ja kohalik areng, tervishoid ning hoolekanne.

Toetuste leidmisel oma projektidele aitavad teid **maakondlikud arenduskeskused**, mis pakuvad oma baasteenuste osas tasuta nõustamisteenust.

Arenduskeskustest saate infot projektide rahastamisvõimalustest nii struktuurifondide meetmete osas kui vajadusel ka teiste võimalike toetuse allikate kohta ning erasektori konsultantide ja nende teenuste kohta.

Stardilaen

Alustavad ja kuni kolm aastat tegutsenud väike- ja keskmised ettevõtted saavad taotleda äri alustamiseks stardilaenu, mida käendab 75% ulatuses riiklik sihtasutus KredEx. Võrreldes tavalisega on stardilaenu eelis see, et ettevõtjal tuleb oma isikliku varaga vähem riskida.

Stardilaenust on abi eelkõige ettevõtjatel, kes tegevust alles alustavad, sest neil on lühikese krediidiajaloo tõttu pangalaenu keeruline saada. Laenu võtta panga vahendusel, panga poolt määratava intressi suurus on hinnanguliselt 7,5-12%. Stardilaenu saamiseks võib pöörduda nii pankade, EAS-i kui KredEx-isse.

Program Leader

Leader on Euroopa Liidu ühenduse algatusprogramm. Programmi eesmärk on edendada kohalikku elu maapiirkonnas läbi kohaliku tasandi koostöö, aidates luua kohalikel partnerlustel põhinevaid maaelu arengustrateegiaid.

Programmi nimi tuleneb lühendist, mis tähistab prantsuskeelset lauset "Liaison entre actions de développement de l'économie rurale". Tõlkes tähendab see "Seosed erinevate maamajanduse arengu tegevuste vahel".

Programmi aluseks on kohalik lähenemine, mis võimaldab paremini ära kasutada maapiirkonna sisemisi arenguvõimalusi. See omakorda aitab tõsta põllumajanduse ja metsanduse konkurentsivõimet, parandada keskkonda ja paikkonda ning eriti maapiirkonna elukvaliteeti ning mitmekesistada majandustegevust. Lisaks on kohalikul algatusel oluline roll inimeste sidumisel uute ideedega, innovatsiooni ja ettevõtlikkuse julgustamisel ning kohalike teenuste arendamisel.

Leader on Eesti maaelu arengukava (MAK) 2014–2020 neljas telg. Seda rakendatakse läbi Leader-meetme, mille eesmärk on edendada kohalikku algatust.

Teavet Leader-meetmest jagab Jänedal asuv Maamajanduse Infokeskus. Leader-telje toetuste kohta saab infot Põllumajanduse Registre ja Infosüsteemide Ametiist (PRIA), kohalikest tegevusgruppide ja maakondlikest põllumajanduslikest nõuande- ja teabelevikeskustest.

Tihti toetab ka Leader programm kästööle suunatud ettevõtteid.

Üks hea näide: <http://www.estcraft.com/handicraft>